

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และการเรียนรู้เชิงคุณค่าทางวัฒนธรรมในสาธารณรัฐ

เกาหลี: บทเรียนภาคสนามมิติหลักอนุตตริยะของพระพุทธศาสนา

Creative Tourism and Value-Based Cultural Learning in the

Republic of Korea: Field Lessons on the Main Aspects

of the Anuttariya Principles of Buddhism

เริงวิชญ์ นิลโคตร, ณัฐพร สิงห์สร และณัฐพัชร์ สายเสนา

Reongwit Nilkote, Natataporn Singsorn and Natthapat Saisena

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พระนครศรีอยุธยา

E-mail: mongreongwit@gmail.com

Received: 15 สิงหาคม 2566; Revised 1 กันยายน 2566; Accepted 15 กันยายน 2566

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งวิเคราะห์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และการเรียนรู้เชิงคุณค่าทางวัฒนธรรมในสาธารณรัฐเกาหลี โดยเชื่อมโยงบทเรียนภาคสนามเข้ากับมิติหลักอนุตตริยะ 6 ประการในพระพุทธศาสนา การวิเคราะห์มุ่งเน้นถึงบทบาทของหลักธรรมเหล่านี้ในเชิงการเรียนรู้โดยเฉพาะในบริบทของการท่องเที่ยวที่สร้างความเข้าใจอย่างลึกซึ้งต่อคุณค่าและมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นการเรียนรู้ทั้ง 6 มิติ ประกอบด้วย 1) การเห็นอันเยี่ยม เป็นมิติของการเรียนรู้หมายถึงการได้เห็นและสัมผัสวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างแท้จริง ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและประเมินคุณค่าที่แฝงอยู่ในประเพณี ศิลปะ และการดำเนินชีวิตของคนท้องถิ่นได้อย่างลึกซึ้ง 2) การฟังอันเยี่ยม เป็นการเรียนรู้จากการฟังหรือการรับฟังเสียงของผู้รู้และผู้นำทางวัฒนธรรม ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมและมรดกทางปัญญา 3) การได้อันเยี่ยม เป็นมิติของการเรียนรู้คือการได้โอกาสหรือการได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่า ซึ่งเป็นการพัฒนาจิตใจและศรัทธาในความสำคัญของวัฒนธรรมที่ศึกษา 4) การศึกษาอันเยี่ยม เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นความลึกซึ้งในด้านวินัยและการพัฒนาทางจิตใจ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการเรียนรู้ต่อเนื่อง 5) การบำเรออันเยี่ยมเป็นการเรียนรู้จากการบริการหรือการช่วยเหลือชุมชน เป็นแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกและความเข้าใจในคุณค่าของการร่วมมือและการเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน และ 6) การระลึกอันเยี่ยม เป็นการเรียนรู้จากการรำลึกถึงประสบการณ์และความรู้ที่ได้รับมา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนและสังคม การเรียนรู้นี้ช่วยทำให้เกิดการเชื่อมโยงความรู้ในอดีตกับปัจจุบัน ทำให้การเรียนรู้ยั่งยืนและมีความหมาย

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์, การเรียนรู้เชิงคุณค่าทางวัฒนธรรม, สาธารณรัฐเกาหลี, อนุตตริยะ 6, พระพุทธศาสนา

ABSTRACT

The purpose of this article was to analyze creative tourism and value-based cultural learning in the Republic of Korea, linking field lessons with the Six Dimensions of Anuttariya in Buddhism. The analysis focuses

on the role of these principles in learning, particularly in the context of tourism that fosters a deep understanding of local cultural values and heritage. The six dimensions of learning are as follows: 1) Supreme Sight: This dimension of learning refers to the genuine experience of seeing and immersing in local culture. It enables learners to deeply understand and evaluate the values embedded in the traditions, art, and lifestyle of the local people; 2) Supreme Hearing: Learning through listening to knowledgeable figures and cultural leaders fosters a sense of connection with the culture and intellectual heritage of the community; 3) Supreme Gain: This dimension of learning refers to the opportunity to receive valuable experiences, promoting the development of one's mind and faith in the significance of the culture being studied; 4) Supreme Training: it represents a deep learning approach focused on discipline and mental development, which can be applied to daily life and continuous learning; 5) Supreme Service: Learning through service or assisting the community helps build positive relationships and understanding of the value of cooperation and mutual support; and 6) Supreme Memory: this dimension involves learning through recalling past experiences and knowledge, serving as a guide for personal and societal development. It helps connect past and present knowledge, making learning sustainable and meaningful by integrating these six dimensions of Anuttariya, creative tourism promotes profound learning experiences that contribute to both self-development and a deeper understanding of cultural values.

Keywords: Creative Tourism, Value-Based Cultural Learning, Republic of Korea, Anuttariya, Buddhism

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลก โดยในปี 2563 รายงานขององค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO) ระบุว่า การท่องเที่ยวระหว่างประเทศเป็นมูลค่าส่งออกที่ใหญ่เป็นอันดับ 3 ของโลก คิดเป็น 1.7 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือร้อยละ 7 ของมูลค่าส่งออกทั้งหมด โดยนักท่องเที่ยวและรายได้จากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั่วโลกเติบโตอย่างต่อเนื่อง(คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ, 2566) ยุคปัจจุบันการท่องเที่ยวไม่เพียงแต่เป็นกิจกรรมที่ให้ความเพลิดเพลินและความบันเทิงเท่านั้น แต่ยังคงกลายเป็นช่องทางที่ช่วยเสริมสร้างความรู้และวัฒนธรรมของผู้คนในระดับที่ลึกซึ้ง การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) จึงได้รับความนิยมมากขึ้น (สุวดี บุญมาจรินนท์ และคณะ, 2565) การพัฒนาการท่องเที่ยวแนวทางนี้ไม่เพียงแต่เน้นการสำรวจสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยม แต่ยังเปิดโอกาสให้ผู้เข้าชมได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ทำให้การท่องเที่ยวกลายเป็นประสบการณ์ที่มีคุณค่าและมีความหมาย (เสรี วงษ์มณฑา, 2564) สอดคล้องกับองค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization - WTO) ได้คาดการณ์ว่าการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Tourism) จะเติบโตอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นผลจากความสนใจของนักท่องเที่ยวที่มากขึ้นในการเรียนรู้และสัมผัสประสบการณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การดำรงรักษาวิถีชีวิตที่เป็นวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้และการผลิตงานศิลปะโดยช่างฝีมือในงานหัตถกรรม กลับกลายเป็นความท้าทายสำคัญสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมท่ามกลางการเติบโตของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงสำคัญที่

กำลังเกิดขึ้นคือการพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) ซึ่งเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวไม่เพียงแต่เข้ามาสัมผัสหรือชมวัฒนธรรม แต่ยังสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างสรรค์ทางศิลปะและงานฝีมือ (Moon Kwong, 2017) นอกจากนี้แล้ว การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ยังถูกนิยามว่าเป็นการเดินทางที่เน้นการได้รับประสบการณ์ที่แท้จริงผ่านการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ศิลปะและสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีลักษณะเฉพาะ นักท่องเที่ยวจะได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับคนในท้องถิ่นผู้ที่ถ่ายทอดวัฒนธรรมที่มีชีวิตอยู่ ซึ่งการท่องเที่ยวรูปแบบนี้ให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้แสดงศักยภาพด้านการสร้างสรรค์ผ่านการร่วมผลิตผลงานหรือแสดงทักษะที่มี (Al-Ababneh, 2017) ด้วยแนวคิดดังกล่าวได้ส่งผลให้การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน โดยนักท่องเที่ยวสามารถเรียนรู้วิถีชีวิตทางวัฒนธรรมที่ลึกซึ้งขึ้น

ประเทศเกาหลีและญี่ปุ่นเป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางยอดนิยมของนักท่องเที่ยวชาวไทย ติดอันดับ 1 ใน 5 โดยเฉพาะในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น ธุรกิจนำเที่ยวและสายการบิน โดยเฉพาะสายการบินต้นทุนต่ำ ได้ให้ความสำคัญกับการทำกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว (ชญชนก แวแก้ว และอรุณี อินทรไพโรจน์, 2559) วัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นอีกหนึ่งกลยุทธ์ที่เกาหลีใต้ใช้เพื่อส่งเสริม Soft Power โดยการนำเสนอประสบการณ์ที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมสมัยนิยมและเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตน การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์นี้ไม่เพียงแต่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาสัมผัสสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์หรือธรรมชาติเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างสรรค์และมีส่วนร่วม เช่น การทำอาหารเกาหลี การเรียนรู้ศิลปะดั้งเดิม หรือการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวงการบันเทิงและ K-pop นอกจากนี้ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ยังช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม ทำให้เกาหลีใต้มีบทบาทสำคัญในเวทีโลกในฐานะผู้นำทางด้านวัฒนธรรมและการสร้างสรรค์ (จิรสิน ถิ่นบาง และเกดสิริ สุทธิญา, 2566) การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเกาหลีใต้ไม่เพียงแต่เป็นเครื่องมือในการดึงดูดนักท่องเที่ยว แต่ยังเป็นกลยุทธ์ที่มีความสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมวัฒนธรรมของประเทศอย่างยั่งยืน

บทความนี้มุ่งนำเสนอแง่มุมวิเคราะห์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และการเรียนรู้เชิงคุณค่าทางวัฒนธรรมในสาธารณรัฐเกาหลีโดยเชื่อมโยงบทเรียนภาคสนามเข้ากับมิติหลักอนุตรริยะทางพระพุทธศาสนาโดยได้สะท้อนบทเรียนจากการศึกษาภาคสนามของคณะผู้นิพนธ์บทความในประเทศสาธารณรัฐเกาหลีผ่านสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญรวมถึงวิถีการดำเนินชีวิตตามบริบทในปัจจุบัน การนำเสนอเริ่มจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสาธารณรัฐประเทศเกาหลีโดยสังเขป สรุปแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ แนวคิดหลักอนุตรริยะกับการเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนา และเชื่อมโยงในตอนท้าย เป็นการสะท้อนบทเรียนเชิงประสบการณ์ (Lessons Learned) สังเคราะห์เชิงอุปนัยวิธี (Analytic Induction) และนำเสนอเชิงพรรณนาตามลำดับ

สาธารณรัฐเกาหลี: การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และพลัง Soft Power

ประเทศเกาหลีใต้ หรือชื่ออย่างเป็นทางการว่าสาธารณรัฐเกาหลี (Republic of Korea) ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของคาบสมุทรเกาหลี มีพื้นที่ประมาณ 100,032 ตารางกิโลเมตร ซึ่งมีขนาดเพียง 1 ใน 5 ของประเทศไทย แต่มีประชากรประมาณ 52 ล้านคน นอกจากนี้ เกาหลีใต้ยังมีขนาด GDP ประมาณ 1.721 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งสูงกว่าประเทศไทยถึง 3 เท่าโดยประมาณ (ดาวพลูโตมองดูโลก, 2567) ด้านบริบทพื้นที่ประเทศเกาหลีใต้ (Republic of Korea) เป็นประเทศในภูมิภาค

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งอยู่บนคาบสมุทรเกาหลี มีกรุงโซลเป็นเมืองหลวงและศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม เกาหลีใต้เป็นหนึ่งในประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในด้านเทคโนโลยี อุตสาหกรรม และการศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นที่ยังเป็นที่รู้จักจากอุตสาหกรรมบันเทิง เช่น K-pop และซีรีส์เกาหลีที่ได้รับความนิยมไปทั่วโลก เกาหลีใต้มีระบบการปกครองแบบสาธารณรัฐประชาธิปไตย

วัฒนธรรมเกาหลีและวัฒนธรรมไทยมีความสัมพันธ์กันในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมผ่านสื่อบันเทิง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว คนไทยนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวที่เกาหลีใต้เพื่อสัมผัสกับสถานที่ถ่ายทำซีรีส์เกาหลี วิถีชีวิต และวัฒนธรรมท้องถิ่น ขณะเดียวกัน ประชาชนเกาหลีก็เริ่มมาท่องเที่ยวประเทศไทยมากขึ้นเพื่อติดตามประวัติศาสตร์ไทยและความเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมไทย ด้านวัฒนธรรมทางภาษาเกาหลีเริ่มได้รับความสนใจจากคนไทยมากขึ้น โดยมีการเปิดสอนภาษาเกาหลีในโรงเรียนและมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยังมีการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและการเรียนรู้ระหว่างสองประเทศที่เพิ่มมากขึ้น กระแสเกาหลีนิยมหรือ "Korean Wave" (ฮันรยู, Hallyu) เกิดจากการแพร่หลายของสื่อบันเทิงเกาหลีใต้ที่เริ่มต้นในช่วงปลายทศวรรษ 1990 และขยายตัวอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ปัจจัยสำคัญที่ทำให้กระแสนี้เกิดขึ้นรวมถึงการสนับสนุนจากรัฐบาลเกาหลีใต้ที่มีนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมบันเทิงอย่างจริงจัง หลังวิกฤตเศรษฐกิจในปี 1997 โดยภาครัฐเห็นว่าอุตสาหกรรมบันเทิงเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งออก ส่งผลให้มีการลงทุนพัฒนาภาพยนตร์ ดนตรี และโทรทัศน์อย่างเข้มข้น ซีรีส์เกาหลีถือเป็นหนึ่งในตัวขับเคลื่อนสำคัญ ด้วยเนื้อหาที่น่าดึงดูด การเล่าเรื่องที่ชวนติดตาม และการแสดงคุณภาพสูง ซีรีส์อย่าง "Winter Sonata" (เพลงรักในสายลมหนาว) เป็นตัวอย่างของผลงานที่เปิดตลาดในประเทศแถบเอเชีย รวมถึงประเทศไทย นอกจากสื่อบันเทิงแล้ว วัฒนธรรมและสไตล์ชีวิตเกาหลี เช่น แฟชั่น การแต่งหน้า อาหาร และการดูแลผิวพรรณ ยังมีอิทธิพลอย่างมาก ทำให้ผู้คนทั่วโลกสนใจและนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน (ชินาภา อิศรางกูร ณ อยุธยา และคณะ, 2566) วัฒนธรรมและค่านิยมเกาหลีได้กลายเป็น Soft power ที่เป็นต้นทุนซึ่งไม่เพียงแต่สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ แต่ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สังคมในหลาย ๆ มิติ และการพัฒนาที่ยั่งยืนของเกาหลีใต้อีกด้วย

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) ได้เป็น Soft Power ซึ่งเสมือนเป็นต้นทุนและเครื่องมือสำคัญที่เกาหลีใต้ใช้ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการสร้างภาพลักษณ์ระดับสากล ประเทศเกาหลีใต้ได้พัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวโดยใช้วัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ เช่น ดนตรี K-pop ซีรีส์เกาหลี (K-drama) อาหารเกาหลี (K-food) และศิลปะการทำเครื่องปั้นดินเผา ซึ่งเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์และมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ โดยการผสมผสานระหว่างการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ เกาหลีใต้สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งระหว่างนักท่องเที่ยวและวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่งเสริมความเข้าใจในบริบททางสังคมและประวัติศาสตร์ของประเทศ เป็นการนำเอาต้นทุนทางสังคมมาสร้างสรรค์ให้เกิดมูลค่า และสร้างรายได้ (UNESCO, 2003) Soft Power ของเกาหลีใต้นั้นที่ความสามารถในการดึงดูดความสนใจของนานาชาติผ่านความสำเร็จในด้านวัฒนธรรมและเทคโนโลยี การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญที่เกาหลีใต้ใช้ขยายอิทธิพลทางวัฒนธรรมไปทั่วโลก โดยนักท่องเที่ยวไม่เพียงแต่มาเยี่ยมชมสถานที่เท่านั้น แต่ยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมเชิงวัฒนธรรม เช่น การเรียนทำอาหารเกาหลี การสวมใส่ชุดฮันบก และการเยี่ยมชมสถานที่ถ่ายทำซีรีส์ชื่อดัง เป็นการสร้างสรรค์มิติเชิงคุณค่าให้กับการท่องเที่ยวผ่านประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวเอง (Binkhorst, 2006) นอกจากนี้ Soft Power ของเกาหลีใตียังช่วยส่งเสริมการพัฒนาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมกับประเทศต่าง ๆ รวมถึง

การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่สนใจวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของเกาหลีใต้ การเชื่อมโยงระหว่าง Soft Power และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์นี้ได้สร้างรายได้ให้กับประเทศอย่างมหาศาลและเสริมสร้างชื่อเสียงของเกาหลีใต้ในฐานะประเทศที่มีนวัตกรรมและวัฒนธรรมที่โดดเด่นในสายตาของโลก

สาธารณรัฐเกาหลีไม่เพียงแต่เป็นจุดหมายปลายทางยอดนิยม แต่ยังเป็นแหล่งเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ทรงคุณค่า ในด้านวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และธรรมชาติ โดยสถานที่สำคัญที่นักท่องเที่ยวนิยมด้วยระยะเวลาสั้น ๆ ทั้งการท่องเที่ยวและการศึกษาดูงาน (Traveloka TH, 2567) (Sanookholidays, 2566) โดยการนำเสนอประกอบบทความนี้ผู้พิมพ์ได้นำเสนอ 10 สถานที่สำคัญ ประกอบด้วย พระราชวังเคียงบกุง (Gyeongbokgung Palace) มีคุณค่าในฐานะศูนย์กลางประวัติศาสตร์และการเมืองของสมัยราชวงศ์โชซอน นักท่องเที่ยวสามารถเรียนรู้เรื่องราวทางประวัติศาสตร์และสัมผัสกับศิลปะสถาปัตยกรรมโบราณผ่านกิจกรรมเยี่ยมชมสถานที่และการสวมชุดฮันบก หมู่บ้านบุกชอนฮันอก (Bukchon Hanok Village) คุณค่าของหมู่บ้านอยู่ที่การอนุรักษ์วิถีชีวิตแบบดั้งเดิม นักท่องเที่ยวจะได้รับการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ผ่านการเดินสำรวจบ้านโบราณ ศึกษาโครงสร้างสถาปัตยกรรมฮันอก และสัมผัสวัฒนธรรมพื้นบ้าน โซลทาวเวอร์ (N Seoul Tower) มีคุณค่าในฐานะจุดชมวิวที่สำคัญของเมืองหลวง สร้างการเรียนรู้เกี่ยวกับวิวัฒนาการและความเป็นมาของกรุงโซล ผ่านการชมวิว 360 องศา และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในพื้นที่ใกล้เคียง อุทยานแห่งชาติโซรัคซาน (Seoraksan National Park) คุณค่าของอุทยานอยู่ที่ความหลากหลายทางธรรมชาติและระบบนิเวศ ผู้เยี่ยมชมจะได้สัมผัสประสบการณ์การเรียนรู้ด้านนิเวศวิทยาผ่านเส้นทางเดินป่าและการสำรวจสัตว์และพืชพันธุ์ที่หายาก เกาะนามิ (Nami Island) มีคุณค่าในฐานะที่เป็นสัญลักษณ์แห่งความโรแมนติกในละครเกาหลี ผู้เยี่ยมชมสามารถเรียนรู้และสัมผัสธรรมชาติอันสวยงามของเกาะผ่านกิจกรรมเดินเล่นหรือขี่จักรยานรอบเกาะ เมืองปูซาน (Busan) เมืองที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ผู้เยี่ยมชมสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านการเยี่ยมชมตลาดปลา วัดบอมเอซา และหมู่บ้านเกมซอน ซึ่งสะท้อนถึงการผสมผสานระหว่างวิถีชีวิตสมัยใหม่และดั้งเดิม สวนชาเขียวโพซอง (Boseong Green Tea Fields) คุณค่าของพื้นที่นี้คือความสำคัญทางการเกษตรและการผลิตชาเขียว นักท่องเที่ยวจะได้รับการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ผ่านการเยี่ยมชมไร่ชาและลิ้มรสชาเขียวแบบดั้งเดิม วัดแฮอินซา (Haehinsa Temple) วัดนี้มีคุณค่าในด้านศาสนาและการเก็บรักษาพระไตรปิฎกโบราณ ผู้เยี่ยมชมสามารถสัมผัสประสบการณ์การเรียนรู้เชิงจิตวิญญาณและการฝึกปฏิบัติศาสนาพุทธผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ร่วมกับพระสงฆ์ อุทยานแห่งชาติฮัลยอชูฮาเอซัง (Hallyeo Maritime National Park) คุณค่าของอุทยานนี้อยู่ที่ความงดงามของทิวทัศน์ทะเลและเกาะนบร็อย ผู้เยี่ยมชมสามารถเรียนรู้ผ่านการเดินทางไปสำรวจธรรมชาติทางทะเลและการเดินป่าที่เชื่อมโยงกับทิวทัศน์ที่สวยงาม และ หมู่บ้านพื้นเมืองฮาโฮ (Andong Hahoe Folk Village) หมู่บ้านนี้มีคุณค่าทางวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรมยุคโชซอน การเรียนรู้เชิงประสบการณ์สามารถเกิดขึ้นได้ผ่านการศึกษาวีถีชีวิตและศิลปะการแสดงแบบดั้งเดิม เช่น การแสดงหน้ากากฮาโฮ ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงศิลปะดั้งเดิมของชุมชนดั้งเดิม

กล่าวได้ว่า สถานที่ท่องเที่ยวเหล่านี้ไม่เพียงแต่เป็นแหล่งท่องเที่ยว แต่ยังเป็นสื่อในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย ผ่านการสัมผัสประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และธรรมชาติของเกาหลีใต้ การบูรณาการระหว่างการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และ Soft Power ในบริบทของเกาหลีใต้จึงเป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม สร้างความยั่งยืนให้กับชุมชนท้องถิ่น และเสริมสร้างความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างประเทศ และเป็นแรงดึงดูดสำคัญให้นักท่องเที่ยวมีความ

สนใจประเทศเกาหลีมากขึ้น และสะท้อนถึงมิติการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม ในการนำเสนอบทความครั้งนี้ ผู้นิพนธ์ได้นำประสบการณ์จากแหล่งท่องเที่ยวบางส่วนเท่านั้นเพื่อประกอบการนำเสนอ

ภาพที่ 1 การศึกษาภาคสนาม

พระพุทธศาสนา: แนวคิดทางการศึกษาและการเรียนรู้ประสบการณ์ที่ยอดเยี่ยม

พระพุทธศาสนาไม่เพียงแต่เป็นต้นทุนทางสังคมและวัฒนธรรมของไทย แต่ยังมีบทบาทสำคัญในระดับสากล เนื่องจากหลักการและคำสอนของพระพุทธศาสนาเน้นการฝึกฝนจิตใจและการพัฒนาคุณธรรม ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุกวัฒนธรรมทั่วโลก โดยเฉพาะในยุคโลกาภิวัตน์ที่วัฒนธรรมจากทุกภูมิภาคเชื่อมโยงถึงกัน การเรียนรู้ตามแนวทางพระพุทธศาสนา เช่น อริยสัจ และอิทธิบาท สามารถปรับตัวเพื่อเผชิญกับความท้าทายของโลกสมัยใหม่ เช่น ความเครียดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการพัฒนาด้านเทคโนโลยี พระพุทธศาสนาให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต เน้นการพัฒนาปัญญา ศิล และสมาธิ เพื่อให้บุคคลสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในสังคมโลก วัฒนธรรมของแต่ละประเทศในยุคปัจจุบันได้ประสบกับการหลอมรวมจากอิทธิพลภายนอก เช่น ดนตรี แฟชั่น และการดำเนินชีวิต แต่หลักการในพระพุทธศาสนาช่วยให้บุคคลมีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ และสามารถรักษาเอกลักษณ์ของตนเองในบริบทของวัฒนธรรมโลกได้อย่างสมดุล (สมบูรณ์ วัฒนะ และคณะ, 2564) หัวใจสำคัญของพระพุทธศาสนาคือหลักการที่เน้นถึง "มัชฌิมาปฏิปทา" และ "มัชฌิมาปฏิปทา" หรือการดำเนินชีวิตที่เป็นสายกลาง เป็นหลักการสำคัญในพระพุทธศาสนาที่ส่งเสริมให้บุคคลสามารถดำเนินชีวิตอย่างสมดุล โดยไม่สุดโต่งไปทางใดทางหนึ่ง หลักการนี้ช่วยให้บุคคลปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงในชีวิตและสังคมได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งจะนำมาซึ่งความสุขทั้งในระดับส่วนบุคคลและสังคมในภาพรวม (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตฺโต), 2559) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกที่เชื่อมโยงกันมากขึ้น การที่บุคคลสามารถประยุกต์ใช้หลักการทางพุทธศาสนาในการพัฒนาตนเอง

จะช่วยให้มีเครื่องมือทางจิตวิญญาณในการเผชิญหน้ากับความเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรมของโลก พร้อมกับรักษาคุณค่าทางจิตใจที่สอดคล้องกับทุกวัฒนธรรมของมนุษยชาติทั่วโลก

ด้านการศึกษาและเรียนรู้ มิติของการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ทางพระพุทธศาสนาเรียกว่า “ภาวะอันเยี่ยม” หรือ “อนุตตรियะ” ทั้งหมด 6 องค์ประกอบ (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตโต), 2563) ดังนี้ 1) ทัสสนานุตตรियะ (การเห็นอันเยี่ยม) การเห็นและเข้าใจสิ่งต่าง ๆ อย่างชัดเจน เช่น การมองเห็นความจริงในชีวิต ช่วยให้สามารถตัดสินใจได้ดีขึ้นและมองเห็นทางเลือกที่มีอยู่ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาองค์กรหรือชุมชน 2) สวานานุตตรियะ (การฟังอันเยี่ยม) การเปิดใจฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ของผู้อื่นสามารถช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม การฟังธรรมที่มีคุณค่าในชีวิตประจำวันจะทำให้เราเติบโตและเรียนรู้จากความรู้สึกและประสบการณ์ของคนอื่น 3) ลาภานุตตรियะ (การได้อันเยี่ยม) การได้รับสิ่งดี ๆ เช่น ความรู้หรือประสบการณ์ที่มีค่า เป็นแรงจูงใจให้เราพัฒนาตนเองและส่งเสริมให้ผู้อื่นเติบโต เช่น การมีโอกาสในการศึกษาและพัฒนาความสามารถของตนเอง 4) ลิกขานุตตรियะ (การศึกษาอันเยี่ยม) การเรียนรู้ที่เป็นระบบ เช่น การศึกษาและการฝึกอบรม ช่วยสร้างทักษะและความรู้ที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่า การศึกษาในด้านอริสดีล อธิจิต และอภิปัญญาจะช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับจิตใจ 5) ปาจริยานุตตรियะ (การบำเรออันเยี่ยม) การช่วยเหลือและรับใช้ผู้อื่น ไม่ว่าจะ เป็นในรูปแบบของการทำงานอาสาสมัครหรือการสนับสนุนคนในชุมชน จะนำมาซึ่งความสุขและความพึงพอใจในการดำเนินชีวิต และ 6) อนุสสถานุตตรियะ (การระลึกอันเยี่ยม) การระลึกถึงสิ่งดี ๆ และความรู้ที่ได้รับ จะช่วยให้เราไม่ลืมเป้าหมายและค่านิยมที่เราต้องการให้มีในชีวิต เช่น การพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นหรือการรักษาความยุติธรรมในสังคมโดยรวมแล้ว อนุตตรियะ 6 นี้สามารถนำมาใช้เป็นหลักการในการดำเนินชีวิต เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น ทั้งในระดับบุคคลและระดับสังคม

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สามารถวิเคราะห์เชื่อมโยงกับการศึกษาในลักษณะ “ภาวะที่ยอดเยี่ยม” ผ่านอนุตตรियะ 6 โดยประสบการณ์ภาคสนามจะเป็นเครื่องสะท้อนมิติเชิงคุณค่าและความหมาย เช่น การเห็นวัฒนธรรมท้องถิ่น (ทัสสนานุตตรियะ) และการฟังเรื่องราวจากคนพื้นที่เป้าหมายที่ได้ลงศึกษาและท่องเที่ยว (สวานานุตตรियะ) เปิดมุมมองใหม่ ๆ การได้รับโอกาสเรียนรู้ทักษะใหม่ (ลาภานุตตรियะ) และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สร้างสรรค์ (ปาจริยานุตตรियะ) เป็นการส่งเสริมให้การท่องเที่ยวมีความหมายมากขึ้น การเรียนรู้จากประสบการณ์ (ลิกขานุตตรियะ) และการนำความทรงจำดี ๆ กลับมาใช้ในชีวิตประจำวัน (อนุสสถานุตตรियะ) จะช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนและวัฒนธรรมที่เข้าเยี่ยมชม

ประสบการณ์ภาคสนาม: มิติการเชื่อมโยงกับหลักอนุตตรियะ 6

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และการเรียนรู้เชิงคุณค่าทางวัฒนธรรมในสาธารณรัฐเกาหลี สามารถเชื่อมโยงกับหลักอนุตตรियะของพระพุทธศาสนาซึ่งสะท้อนให้เห็นถึง “การเรียนรู้” และ “การพัฒนาศักยภาพ” ซึ่งเป็นแนวคิดคิดของพระพุทธศาสนาที่มุ่งให้มนุษย์พัฒนาศักยภาพบนฐานคิด “สิกขา” หรือ “ศึกษา” กล่าวโดยรวมคือมุ่งเพื่อให้ปัจเจกบุคคล “เรียนรู้และพัฒนา” อยู่ตลอดเวลา (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตโต), 2559) การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มีเป้าหมายในการสร้างประสบการณ์ที่ลึกซึ้ง มีความหมาย และมีส่วนร่วม (Richards and Wilson, 2006; Richards, 2011) โดยไม่เพียงแต่การชมสถานที่หรือวัฒนธรรมเท่านั้น แต่ยังเป็นการสัมผัสถึงคุณค่าทางจิตวิญญาณที่อยู่เบื้องหลังภายใต้การออกแบบอย่างสร้างสรรค์ (Richards, G. and Wilson, J., 2006) ซึ่งเป็นแก่นทางการเรียนรู้ตามหลักอนุตตรियะในพระพุทธศาสนา

การวิเคราะห์โดยใช้หลัก "อนุตตรียะ 6" ซึ่งถือว่าเป็น "ประสบการณ์อันยอดเยี่ยม" ตามพระพุทธศาสนาโดยเน้นการเรียนรู้เป็นฐานและการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างคุณค่าทางจิตใจและวัฒนธรรม และการพัฒนาศักยภาพของปัจเจกในทุกระดับจากการท่องเที่ยว ดังนี้

1. ทักษานุตตรียะ (supreme sight) การได้เห็นสิ่งที่ยอดเยี่ยม กล่าวคือการได้เห็นสถานที่สำคัญ เช่น พระราชวังเคียงบก (Blessing Scenery Palace) ซึ่งเป็นพระราชวังหลักของราชวงศ์โชซอน เป็นราชวงศ์ที่มีอายุมากกว่า 500 ปี นอกจากจะเป็นพื้นที่แสดงสถาปัตยกรรม แล้วยังเป็นสถานที่แสดงศิลปวัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์ของประชาชนในอดีต หรือหมู่บ้านบุกชอนฮันอก (Bukchon Hanok Village) เป็นการศึกษาหมู่บ้านดั้งเดิมในเกาหลีที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน เป็นที่อยู่อาศัยของข้าราชการในสมัยโชซอน "ฮันอก" คือบ้านสไตล์เกาหลีดั้งเดิม นำไปสู่การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าใจความหมายทางวัฒนธรรมลึกซึ้ง ทั้งในแง่สถาปัตยกรรมและประวัติศาสตร์ ซึ่งส่งเสริมให้เกิดการเจริญงอกงามทางจิตใจผ่านการเห็นอันเยี่ยม

2. สวานานุตตรียะ (supreme hearing) การเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมสมัยใหม่ เช่น สถานที่คล้องกุญแจสื่อรัก (Love Key Ceremony) จากหอคอยเอ็นโซล (N Seoul Tower) เป็นตัวแทนความโรแมนติกแห่งกรุงโซล ตั้งอยู่บนภูเขา นัมซาน เป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวสามารถชมวิวทิวทัศน์ที่งดงามของเมืองได้แบบพาโนรามา โดยเฉพาะในช่วงเย็นที่มีการประดับไฟสวยงาม สะท้อนถึงมิติวัฒนธรรมร่วมสมัยของคนรุ่นใหม่ เป็นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถซึมซับคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมคนรุ่นใหม่ รวมถึงการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ถูกพัฒนาขึ้นมาใหม่ เป็นการเสริมสร้างความสงบและสุขภาวะทางจิตวิญญาณ

3. ลาภานุตตรียะ (supreme gain) เครื่องสำอางในเกาหลีได้ถือเป็นหนึ่งในประสบการณ์ที่น่าสนสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ และสร้างความตื่นเต้น มีหลายแหล่งพื้นที่สามารถไปเลือกซื้อเครื่องสำอางเกาหลี การช้อปปิ้งเครื่องสำอางในเกาหลีได้ไม่เพียงแต่เป็นการซื้อของ แต่ยังเป็นการได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายและคุณค่าที่สูงจากการได้เลือกสรรสินค้าที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของลาภานุตตรียะในด้าน "ความสุข" และ "ความพึงพอใจ" ที่เกิดจากการได้รับสิ่งที่ดีที่สุดในชีวิต

4. ลิกขานุตตรียะ (supreme training) ระบบคมนาคมของเกาหลีใต้ โดยเฉพาะในกรุงโซล เป็นตัวอย่างที่ดีของการพัฒนาการเดินทางแบบยั่งยืน ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับหลักลิกขานุตตรียะ กล่าวคือ การใช้ระบบขนส่งสาธารณะขั้นสูง เช่น รถไฟฟ้าใต้ดิน (Seoul Metropolitan Subway) และระบบรถบัสอัจฉริยะ (Smart Shelter) ช่วยให้การเดินทางมีความปลอดภัยและสะดวกสบาย นอกจากนี้ยังมีเทคโนโลยีที่จัดการข้อมูลแบบเรียลไทม์เพื่อตรวจสอบและปรับเปลี่ยนตารางการเดินทางอย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนถึงการเรียนรู้เชิงระบบการลดความแออัดในการเดินทาง และเป็นการพัฒนาทั้ง อธิจิต (ฝึกจิตใจให้สงบ) และอธิปัญญา (การพัฒนาความรู้และสติปัญญา) ผ่านการเรียนรู้และการใช้ระบบขนส่งที่ทันสมัย มิติการอบรมและพัฒนาการเดินทางในกรุงโซลเป็นมากกว่าการเดินทาง แต่เป็นการฝึกฝนให้ผู้คนรับผิดชอบต่อส่วนรวมโดยการใช้ระบบขนส่งที่ประหยัดพลังงานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การพัฒนาคุณธรรมในจิตใจ ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมและการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

5. ปาโรจรียนุตตรียะ (supreme service or ministry) การสัมผัสถึงวิถีการกิน "กิมจิ" นับว่าอัตลักษณ์ทางโภชนาการ เป็นอาหารที่สำคัญในวัฒนธรรมเกาหลี และมีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์และส่งเสริมความสัมพันธ์ความเป็น

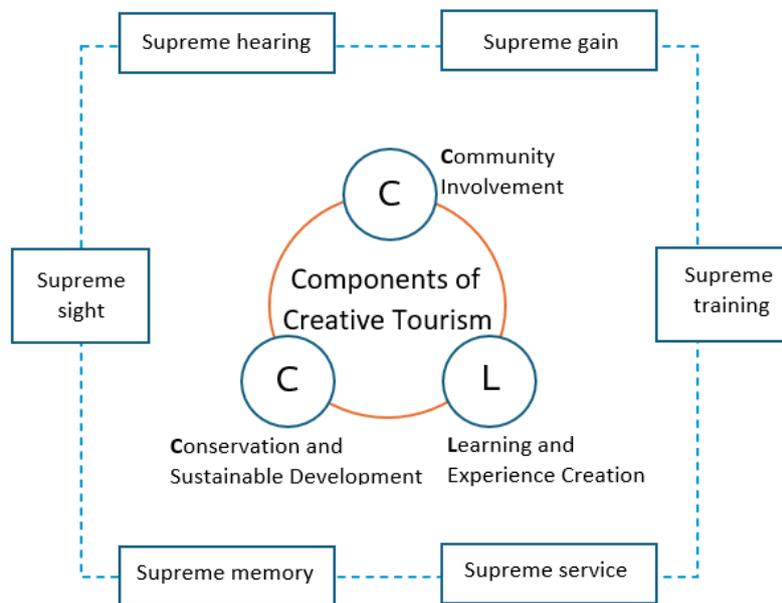
วัฒนธรรมเกาหลี คำว่า "กิมจิ" เชื่อว่ามาจาก "ชิมเซ" ซึ่งหมายถึงผักดองเค็ม "กิมจิ" ไม่ได้เป็นเพียงแค่เมนูอาหาร แต่เป็นสัญลักษณ์ของความสามัคคีและการรักษาวัฒนธรรมจากรุ่นสู่รุ่น การทำกิมจิเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดปาริจริยานุตตริยะ (supreme service) ที่มุ่งหวังให้เกิดการบริการที่ดีที่สุดต่อสังคม การเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำกิมจิช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นและตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรม กล่าวโดยสรุป กิมจิไม่เพียงแต่เป็นอาหาร แต่ยังมีบทบาทสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ในชุมชน การสนับสนุนการเรียนรู้ และการพัฒนาอย่างยั่งยืน สะท้อนถึงการบริการที่มุ่งหวังให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคมอย่างแท้จริงตามมิติทางพระพุทธศาสนา

6. อนุสสถานุตตริยะ (supreme memory) การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เดินทางได้สัมผัสประสบการณ์ที่ไม่เพียงแต่การเยี่ยมชมสถานที่ แต่ยังเป็นการเรียนรู้และสร้างความทรงจำที่มีคุณค่าในทุกมิติของการเดินทาง สามารถความเชื่อมโยงกับอนุสสถานุตตริยะ เช่น มิติการสร้างประสบการณ์ที่มีคุณค่า การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มุ่งเน้นการสร้างประสบการณ์ที่เข้าถึงจิตใจผู้เดินทาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอนุสสถานุตตริยะที่ว่าประสบการณ์จะกลายเป็นความทรงจำที่ยั่งยืน ด้านการที่ผู้เดินทางได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สร้างสรรค์ จะช่วยให้ผู้เดินทางสร้างความทรงจำที่มีคุณค่าและสามารถนำไปใช้ในอนาคต ด้านการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เดินทางเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ซึ่งสามารถนำไปสู่การสะสมความรู้ที่มีคุณค่า

กล่าวได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในสาธารณรัฐเกาหลีไม่เพียงแต่เป็นการเยี่ยมชมสถานที่ต่าง ๆ แต่ยังเป็นการสร้างประสบการณ์ที่ลึกซึ้งและมีคุณค่าทางวัฒนธรรม ผ่านการเชื่อมโยงกับแนวคิด อนุตตริยะ 6 ของพระพุทธศาสนา ซึ่งส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพในทุกมิติ โดยแต่ละมิติของอนุตตริยะมีบทบาทสำคัญในการสร้างความหมายและคุณค่าจากการเดินทาง

องค์ความรู้จากการศึกษา

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เชื่อมโยงกับอนุตตริยะ 6 จึงไม่เพียงแต่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม แต่ยังสามารถสร้างแรงบันดาลใจในการพัฒนาทางจิตใจและปัญญา ซึ่งเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่สำคัญสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวในยุคปัจจุบันได้ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมของชุมชน (Community Involvement) การเรียนรู้และการสร้างประสบการณ์ที่มีคุณค่า (Learning and Experience Creation) และการอนุรักษ์และการพัฒนาที่ยั่งยืน (Conservation and Sustainable Development) โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนช่วยให้ชุมชนมีบทบาทในการออกแบบและดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยว ใช้ทรัพยากรและความรู้ท้องถิ่นเพื่อสร้างรายได้และพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน การเรียนรู้และการสร้างประสบการณ์มุ่งเน้นการเรียนรู้ที่มีความหมายผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ในขณะเดียวกัน การอนุรักษ์และการพัฒนาที่ยั่งยืนช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น และพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม การเชื่อมโยงองค์ประกอบทั้งสามนี้เข้ากับหลักอนุตตริยะ 6 จะช่วยให้การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ไม่เพียงแต่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมแต่ยังเป็นแรงบันดาลใจในการพัฒนาทางจิตใจและปัญญาอย่างยั่งยืน การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในยุคปัจจุบัน สร้างผลประโยชน์ทั้งนักท่องเที่ยวและชุมชน และส่งเสริมการเรียนรู้และความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างยั่งยืน สามารถสรุปได้ตามภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงองค์ความรู้การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เชื่อมโยงกับอนุตตรียะ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และการเรียนรู้เชิงคุณค่าทางวัฒนธรรมในสาธารณรัฐเกาหลีผ่านมิติของ "อนุตตรียะ 6" สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การเห็น (เห็นธรรม) วิธีการดำเนินชีวิต ประวัติศาสตร์ และพัฒนาการต่าง ๆ จากแหล่งท่องเที่ยว การฟัง (ฟังธรรม) ได้เรียนรู้ผ่านการถ่ายทอดเรื่องราวทั้งสถานที่ บริบทของแหล่งท่องเที่ยวตั้งแต่อดีตที่ถูกนำเสนอมาจนถึงปัจจุบัน การได้ (ได้ธรรม) การศึกษา (ศึกษา) การบำเรอหรือให้บริหารและการเป็นผู้รับบริการ (บำรุง) และการระลึก (ระลึกถึงธรรม) การตระหนักถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่อยู่เบื้องหลังการออกแบบกิจกรรมต่าง ๆ และการสื่อสารออกมาให้นักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศได้สัมผัสกับ “คุณค่า” พร้อม ๆ ความประทับใจระหว่างการท่องเที่ยว ซึ่งทั้งหมดนอกจากจะสะท้อนผ่านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและสร้างความเข้าใจ วัฒนธรรมท้องถิ่นได้อย่างลึกซึ้ง การท่องเที่ยวดังกล่าวข้างต้นไม่เพียงแค่พบกับวัฒนธรรมใหม่ แต่ยังเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เชิงคุณค่าและการเจริญทางจิตใจซึ่งสามารถขยายความและเชื่อมโยงไปถึงหลักการ "ไตรสิกขา" ในพระพุทธศาสนาซึ่งเป็น “หัวใจหลักของการศึกษาแนวพุทธ” อีกด้วย กล่าวคือ “มิติด้านศีล” เป็นการส่งเสริมให้เกิดความเคารพในประเพณีและวัฒนธรรม “มิติด้านสมาธิ” เป็นส่งเสริมการสัมผัสประสบการณ์ที่ลึกซึ้ง และปัญญาช่วยเพิ่มพูนความรู้ในวัฒนธรรมที่ปัจเจกชน ฟังจะสัมผัสได้ กล่าวได้ว่า การบูรณาการอนุตตรียะ 6 เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงมิติการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และการเรียนรู้เชิงคุณค่าทางวัฒนธรรมได้อย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น เป็นทั้งการสร้างโอกาสในการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีของนักท่องเที่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวอีกด้วย ข้อเสนอแนะจากการนำเสนอบทความ ผู้ศึกษาเห็นว่า การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ควรถูกออกแบบให้ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์มากยิ่งขึ้น โดยการบูรณาการและออกแบบบนฐานของการเรียนรู้เป็นฐาน (Learning-based) การเชื่อมโยงมิติทางจิตวิญญาณที่เป็นต้นทุนทางวัฒนธรรมของแต่ละบริบทของพื้นที่

ทั้งนี้ เพื่อสร้างการเข้าใจอย่างลึกซึ้งในคุณค่าและมรดกทางวัฒนธรรมซึ่งจะช่วยกระตุ้นการพัฒนาทั้งทางจิตใจและปัญญา ข้อเสนอแนะสำหรับการนำเสนอบทความครั้งต่อไป ควรนำเสนอมิติทางประเพณีและวัฒนธรรมที่มีกิจกรรมตามประเพณีท้องถิ่นของแต่ละประเทศเพื่อเป็นการแสดงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม และคุณค่าที่ปรากฏอยู่ในแต่ละวิถีวัฒนธรรม ซึ่งจะนำมาสู่การเชื่อมโยงการเข้าใจอันดีระหว่างการอยู่ร่วมกันของสังคมโลก

รายการอ้างอิง

- คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ. (2566). **แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 – 2570)**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- จิรสิน ถิ่นบาง และเกดศิริ สัญญา. (2566). นโยบายการทูตสาธารณะเชิงวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมผ่านการใช้สื่อดิจิทัลของสาธารณรัฐเกาหลี. **วารสารภาษาและวัฒนธรรมเกาหลีศึกษา**. 5(1), 50 – 78.
- ชินภา อิศรางกูร ณ อยุธยา และคณะ. (2566). Soft Power: ปัจจัยในการพัฒนาประเทศของสาธารณรัฐเกาหลี. **วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 19(2), 1 - 49.
- ดาวพลูโตมองดูโลก. (2566). **ศึกษาดูงานประเทศเกาหลีใต้ เหลียวหลังมองประเทศไทย**. แหล่งที่มา https://www.matichonweekly.com/column/article_799504 สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2566.
- ธัญชนก แวแก้ว และอรุณี อินทรไพโรจน์. (2559). พฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปประเทศเกาหลีหรือญี่ปุ่น. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์**. 6(3), 34 – 44.
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตฺโต). (2559). **พุทธธรรม ฉบับเดิม**. พิมพ์ครั้งที่ 31. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พระพุทธศาสนาของธรรมสภา.
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตฺโต). (2563). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์**. พิมพ์ครั้งที่ 34. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิธรรมทานกุศลจิต.
- สมบูรณ์ วัฒนะ และคณะ. (2564). พระพุทธศาสนากับวิถีชีวิตคนไทยในดินแดนสุวรรณภูมิ. **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร**. 9(3), 950-963.
- สุวดี บุญมาจรินนท์ และคณะ. (2565). การออกแบบประสบการณ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์บนฐานโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน. **วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี**. 19(2), 84 – 92.
- Al-Ababneh. (2017). "Creative Tourisms". **Journal of Tourism and Hospitality**. 6(6), 282
- Binkhorst, E. (2006). **The Co-Creation Tourism Experience [On-line]**. แหล่งที่มา http://www.esade.edu/cedit2006/pdfs2006/papers/esther_binkhorst_paper_esade_may_06.pdf สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2566.
- Moon Kwong. (2017). An ultra-structural study of the application of dentine adhesives to acid-conditioned sclerotic dentin October 2000, **Journal of Dentistry**. 28(7), 515-28
- Richards, G. (2019). **Creative tourism: opportunities for smaller places**. June 2017 *Tourism & Management studies*,15(SI).

- Richards, G. and Wilson, J. (2006). “Developing creativity in tourist experiences: a solution to the serial reproduction of culture?”. *Tourism Management*. Vol. 27: 1408-1413. [Online]. แหล่งที่มา <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0261517705000749> สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2566.
- Sanookholidays. (2566). **10 สถานที่ท่องเที่ยวเกาหลี ที่คนไทยนิยมไปเที่ยว**. แหล่งที่มา <https://sanookholidays.com/travel-info/10-korean-tourist-attractions/> สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2566.
- Traveloka TH. (2566). **25 ที่เที่ยวเกาหลี ทั้งสายชิม สายช้อปปิ้ง ก็ฟินได้ไม่มีเหงา**. แหล่งที่มา <https://www.traveloka.com/th-th/explore/destination/25-places-to-travel-korea/88499> สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2566.
- UNESCO. (2003). 1993-2003. International Flows of Selected Cultural Goods and Services World Intellectual Property Organization. แหล่งที่มา http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=15 สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2566.